

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Decreta Marcellini papæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

ata promissio in diu expectatū veniret effectū, nec posset eē ambigū qd cōtinuis testifica-
 tiōibus semp fuerat nūtiatū. In magno aut sacrilegio se versari hæreticoz manifestat impietas,
 cū specie diuinitatis honorādæ hūanæ carnis in Chro denegat veritatē, & religiose existimāt
 credi, si dicat in saluatore nro vix nō eē qd saluat, cū ita secūdu promissionē oia secula pcur-
 rētē mūdus sit deo recōciliatus in Chro, vt nisi verbū dignaret caro fieri nulla posset caro sal-
 uari. Omne em sacm christianæ fidei magno (vt hæretici volūt) decolorat obscuro, si lux ve-
 ritatis sub mēdacio putat latuisse phāsmatis. Nō ergo quisq sibi erubescēdū existimet chria-
 nus de nri i Chro corpis veritate, qa oēs apl aploz qz discipuli, & pclari ecclesiæ qz docto-
 res q ad martyrij coronā vel ad cōfessiois meruerūt gloriā puenire, in huius fidei lumine splē-
 duerūt cōsonis ytiqz sentētijs in tonātes, q in dño Iesu Chro deitatis & carnis vna sit cōfiden-
 da psona. Qua aut rōnis similitudine, q diuinōz voluminū portioe hæretica impietas se x stri-
 mat adiuuari, q veritatē negat corpis Chri, cū hāc nō lex testificari, nō ppheta pcinere, nō euā-
 gelia docere, nō ipse dēstiterit Chrus oñdere. Quarāt p oēm seriē scripturaz q tenebras fu-
 giāt, nō q vix lumē obscurēt, & p oia secula ita veritatē inueniūt coruscātē, vt magnū hoc mi-
 rabile sacm ab initio videāt creditū, qd est in fine cōpletū. De q cū scitaz sraz nulla pars si leat
 sufficit qdā cōsona veritatis signa posuisse qb diligētia fidei i splēdidissimā latitudinē dirigat
 & sincera ielligētia luce pspiciat, q in filio dei q se incessabilr filiū hois & hoīem pfitet nō sit
 christianis erubescēdū, sed cōstātissime gloriādū, qm (sicut ait brūs ap ost.) magnū est pietatis sa-
 cramētū qd manifestatū ē i carne iustificatū ē in spū, apparuit agelis, pdicatū ē gētibz creditū ē
 in hoc mūdo, assumptū ē in gloria. De epoz vero & pboz diaconoz qz seqntiū clericoz
 rū ordinatōibz scōs aplos & successores eoz ac pcpue Anacletū & pterea alios sufficiēter sta-
 tuisse cognoscim, & idcirco nō ē necesse nūc replicari, nisi qd illi nō statuerūt. Illud tñ nos sta-
 tuētes vobis & oibus seruate mādām, vt ad ordies ecclesiasticos sic accedāt i ecclesia q ordia-
 ri merēt. i. si qs eps eē merēt sit prio hostiari, deide lector, postea exorcista, ide sacret accoli-
 tus, demū vero sub diacon, deide diacon, & postea pbr, & exide, si merēt, eps ordinet. Et re-
 gides sicut i hac vrbe fecimus, p singulas vrbes q populose fuerit diaconibus diuidēt. Et qcu
 q difficiles q striōes p singulas puincias exortē fuerint, sp ad sedē apostolicā referant, Bñ vale
 frater & ora pro nobis. Data Calē, Martij, Diocletiano & Cōstantio Vero. III. CC. concess.

Incipiunt decreta Marcellini pape.

Marcellinus eps sanctæ ecclesiæ catholicæ vrbis Romanæ Salomōi coepo i dño
 salutē. Quā laudabiliter p catholicæ fidei veritatē mouēaris, & q solite dñico
 gregi deuotionē officij pastoris ipēdas, tradita nobis p diaconū tuū fraternita-
 tis tuæ scripta demonstrāt, qbus notitiæ nra insinūare curasti q erroz morbi in
 regiōibus vr̄is mō exorti sunt. Nā eplæ sermo & cōmonitorij series & libelli tui
 textus eloqur, qd qdā errore decepti dicūt ideo patrē maiore filio eē, qa illi soli sacrificiū im-
 molat & q filius nullā cū pte cōsonis operā habeat, & q illud ppheticū de solo pte dictū sit,
 Sciāt gētes qm nomē tibi deus, tu solus altissimus sup oēm terrā, siue q ideo minor ē filius, qa
 ipse in cruce pedēs dixit, deus deus meus qre me dereliquisti. Quibus cōpetēs & cōgruū reddat
 rñsum, qa sicut pte, ita etiā filio nō solū christianis tpibus, vextiā à priscis tpibus sacerdotibz
 varijs multisqz modis pbamus sacrificiū fuisse oblatū, Daniele ppheta dicēte: Nō ē locus (in-
 quiūt tres pueri) ad sacrificiū nōi tuo & inuenire misericordiā, sed in aja cōtrita & in spū hu-
 militatis suscipiamur. Et sicut holocaustomata arietū & tauroz agnoz qz pinguiū, ita fiat sa-
 crificiū nrm in cōspectu tuo hodie vt placeat tibi, & ut filiū fuisse agnoscas, cui hi tres pueri sa-
 crificiū se cōfessi sunt obtulisse, ex ipsius regis ac tyranni q eos in fornacē ignis mitti pceperat
 cōfessioe addisce q se cū tribus, quartū in ipso x suātis camini incēdio sociatū pdidit cōspex-
 ite. Nōne, inqt, tres viros misimus in fornacē vincōtos. Et dixerunt ei, Vere rex, Et dixit, Ec-
 cē ego video qtuor viros solutos, & deambulātes in medio ignis, & aspectus qrti similis filio
 dei est. Idē dei filius p prophetā loquit dicēs. Tibi offerēt reges munera. Et vt hęc de filio dei
 se dixisse doceret, dixit. Reges Tharsis & insulæ munera offerēt, reges Arabū & Saba dona ad-
 ducēt, & adorabunt eū oēs reges, oēs gētes seruiēt ei. Et vt hęc oia supius designata Chro fi-
 lio dei doceamus fuisse oblata, in natiuitate eiusdē dei q secundū carnē facta est pbamus fuisse.
 cōpleta, euāgelio cōprobātē. Cū natus eēt Iesus in Bethleē ludæ in diebus regis Herodis, Ecce
 magi ab oriēte venerunt Hierosolymā, dicētes, Vbi est q natus est rex ludæ oz? Et infra, Et
 intrātes domū inuenerunt puez cū Maria matre eius, & pcedētes adorauerunt eū, & apertis
 thesauris suis obtulerunt ei munera, aur, thus, myrrā. Sacrificiū itaqz qd à christianis sacris al-
 taribus admouēt nō solū deo patri, sed etiā filio cōi deuotōe offerit, qm nec pater sine filio pōt
 offerri, neqz à filio sine patre sentirī. Quod aut cōem operā habeant pater & filius hoc modo
 I docetur

B
 Anno dñi
 295, impe-
 rāre Ma-
 ximiano,

Decreta Marcellini pape.

docetur dū primi hoīs plasma deus ad imaginē dei cōi operatōis virtute fecisse fertur, scriptura dicēter: Faciamus hoīem ad imaginē & similitudinē nostrā. Itē ibi: Descēdamus & cōfundamur ibi linguā eorū. Et pluit dñs à dño ignē & sulphur sup Sodomā. Et in euāgelio. Pater meus vsq; mō operat & ego operor. Sicut & opa q̄ ego facio nō sunt mea, sed eius q̄ misit me p̄is, q̄ oīa nō discretā patris & filij potētia mōstrāt, sed vnā diuinitatis opationē annūtiāt. Et is q̄ paternū opus exequit, à paternis opibus alienus eē nō credit. Si autē ex euāgelio filiū dei cognoscere altissimū nūcupatū, nunq̄ filio derogās hoc de solo deo patre dictū poneris testimoniū cū scriptū sit, Tu puer propheta altissimi vocaberis. Et vt filius cū patre id discrete in altissimis habitasse credat, Salomōis testimonio cōprobat. Ego (sapia inq̄) habitauī in altissimis & thronus meus in colūna nubis. Et in psalmo nonogesimo secūdo. Tu autē altissimus es in æternum dñe, qm̄ ecce inimici tui peribunt. Nā cū diabolus thronū suū cōtra creatoris sui thronum in altissimis collocaret elatus superbia hæc ausus est nephādo ore depromere, ponā sedē meā ad aquilonē (inq̄) ascēdā sup sydera cœli, sedēbo sup mōtes excelsos, & ero similis altissimo. Itē in Salomōe, Ne dixeris, peccaui, & qd̄ accidit mihi trister. Altissimus em̄ patiens est redditorū.

D Si auditū cordis tui scripturis nō vis accommodare diuinis, q̄ filiū doceāt altissimū nūcupatū vel diabolo crede q̄ cōtra opificis sui thronū sedē sibi uoluit collocare. Vt eū agnoscat filium à patre (vt vos suspicamini) nō fuisse penitus derelictū, hoc de se in euāgelio posuit testimoniū. Pater q̄ me misit mecū est & nō reliquit me solū, q̄a quæ placita sunt ei facio semper. Vnde pro surreptiōe mādamus, vt oīs cura atq; sollicitudo inuigilet, nec fides temere aut uoletur. Iam nullus est ignorantiæ locus, nullus vtatur simplicitatis excusatione p̄terita. Sciētī peccare necessaria est cōfessio, & quod errore contraxit scientia reformet. Ista frater tene & hæc doce. Vtinā ad plenioris affatus facieatē p̄sentia: tuæ nobis gaudia cōtigissent, vt gratularemur nos & colloquio & p̄sentia: tui frui quā sumus ante scripta cōplexi. Veruntū probasti dilectissime frater quo christianā fidē veneraris affectu, dū ea q̄ ad regulas patrū pertinēt, & ad mādāta catholica sine aliqua culpa transgressione seruare, & sp̄reta erratica & nociua doctrina catholica & apostolica tenere p̄cepta, & recta: fidei regulas docere atq; seruare. Hæc frater charissime & alia q̄ patrū regulis cōtinent in labijs & cordibus nostris indiuisa retractatōe meditemur, & sicut scriptū est, narremus ea filijs nostris, ut ea meditentur in cordibus suis, sedētes in domo, ambulātes in itinere, dormiētes atq; surgētes, q̄a beatus in dño q̄ in lege eius meditabit die ac nocte. Hoc & magister gētū secutus discipulū suū instruēs admonet, hæc meditare, in his est subijciēs plenitudinē, attende doctrinā tibi, qm̄ si fidelibus sine intermissiōe incubimus institutis, separamur à vitijs, dū impesa cura diuino operi, hūano locū nō relinquit errori. Quod si ea q̄ prædicta sunt validis teneantur fixa radicibus, nec à paterna traditiōe receditur, & cōstāter q̄stionibus obuiatur ac prauorū intentio cassatur, bonorūq; fides & cōstātia roboratur. Data. VIII. Idus Septemb. Diocletiano & Constantino. C. CC. consulibus.

Item Epistola Marcellini pape.

Dilectissimis fratribus vniuersis ep̄is per oriētales puincias cōstitutis, Marcellinus ep̄s. Quid tā dulce sollicito q̄ mihi de vobis innotescit illa q̄ cupio: Quid tā religiosi cōueniēs institutis q̄ vt inter se sacerdotes pacē (quā necesse est alijs pro officio annūtiare) cōseruēt. Plena fateor gratulatiōe suscepi, q̄ votiuā mihi de charitate q̄ inter vos est ecclesiæ pacē in literis indicastis, sp̄ote mihi quicq; hortari poterā, quicq; monere delatū est, cōfirmet hoc deus qd̄ est operatus in nobis, & q̄ præcepit pro aīa: salute faciēda, hæc ipse q̄ præcepit pro ea q̄ nos redemit pietate faciat. Et his tā bonis nūtijs nos q̄q; religiosam sc̄tō: vicē reddimus nūtiō: Quicq; cū oriētalibus q̄s ad ecclesiæ corpus vnitate q̄ reuocatos dudū dei nostri ope literis significauimus destinatis, denuo cū apertū fuerit re petitis vobiscū partipamus indicijs. Mox pro nostro edicto ab oriētalibus missa legatio est, certa sperauit, certa cōsultit, sed facimus de his q̄ fuerūt dicēda cōpēdia. Ipsius potius ad istruendā notitiā vestrā q̄ à nobis sunt respōsa dirigētes, ne qd̄ sibi sub spacio prolixiore terrarum aut opinio vindicet, aut error assumat, cū ad re: fidē ipsam teneri sufficiat veritatē. Quid autē ad cōtinentiā nostrā pertinet literarū, oportuit qd̄ desideria plenius expedire. Quapropter scitote vos à persecutiōe fratruū & ab omni litigio abstinere debere, dicēte scriptura, Seruū dei nō oportet litigare, nec quicq; nocere, sed oēs p̄secutores ecclesiæ seruorūq; eius vestrīs redargutionibus corrigere, testiāte apostolo, argue, obsecra, increpa. Quæcūq; ergo cōtentiōes iter christianos ortæ fuerint, ad ecclesiā deserātur, & ab ecclesiasticis viris terminētur. Maior autē nō potest à minore iudicari, nec ep̄i pontifici à quo cōsecrari probātur præiudiciū inferre vllū possunt. Quod si p̄sumptū fuisse cognoscitur, viribus carere nō dubiū est, nec posse inter ecclesiastica vllō modo statuta cēseri, clericus vero cuiuslibet ordinis absq; p̄otūficis sui p̄missum nullum

nullū psumat ad secularē iudiciū attrahere, nec laico quēlibet clericū liceat accusare, detracti-
ones tñ & accusatōes atq; psecutōes inter christianos oppido vitāde sunt, qā licet pauci simus
in cōparatōe aliorū, si tñ vnanimis fuerimus facilius aduersarijs resistemus. Sāctus em̄ protho-
martyr Stēphanus lapidabat, sed Iesus suscipiebat plagas, ideo vniciūq; puidēdū est, ne aliquē
iniuste iudicet aut puniat, ne Iesum iudicet aut puniat. Et dñs in euāgelio ait, nolite iudicare,
vt nō iudicemini, in q̄ em̄ iudicio iudicaueritis, iudicabimini. Vnde & doctor gētū loquit di-
cēs, hoc igit dico & testificor in dño, vt iā nō ambuletis sicut gētes ambulāt ī vanitate sensus
sui tenebris obscuratū hñtes intellectu, alienati à vitā dei p ignoratiā q̄ est in illis ppter cæci-
tatē cordis ipsoꝝ. Qui desperātes semetipsoꝝ tradiderūt ipudicitia in operationē immūdicia
oīs q; auaricię. Vos aut nō ita didicistis Christū, si tñ illū audistis, & ī ipso edocti estis sicut ē ve-
ritas in Iesu deponere vos secūdū pristinā cōuersationē veterē hoīem q̄ corrupit secūdū desi-
deria erroris. Renouamini aut spū mētis vestræ & induite nouū hoīem q̄ scđm deū creatus ē,
in iustitia & sanctitate veritatis. Propter qd̄ deponētes mendaciū loqmini veritatē vnusq; q;
cū proximo suo, qm̄ sumus inuicē mēbra. Irascimini & nolite peccare. Sol nō occidat sup ira
cūdiā vestrā, nolite locū dare diabolo, q̄ furabat iā nō furef, magis aut laboret operādo mani-
bus suis qd̄ bonū est, vt habeat vnde tribuat necessitatē patienti. Oīs sermo malus ex ore vřo
nō procedat. Sed si qs bonus est ad ædificationē opportunitatis, vt det grām audientibus. Et
nolite cōtristare spū sanctū dei in q̄ signati estis in diē redēptiōis. Oīs amaritudo, & ira, & in-
dignatio, & clamor, & blasphemia tollat à vobis cū omni malicia. Estote aut inuicē benigni,
& misericordes donātes inuicē, sicut & deus in Chřo donauit vobis. Estote ergo imitatores
dei sicut filij charissimi, & ambulate in dilectōe sicut & Chřs dilexit nos, & tradidit semetipm̄
pro nobis oblationē & hostiā dei in odorē suauitatis. Fornicatio aut & oīs imūdicia, aut a-
uaritia nec noiet in vobis sicut decet, scđs aut turpitudine, aut stultiloquiū, aut scurrilitas q̄ ad-
rē nō ptinet, sed magis grā actio, hoc em̄ scitote intelligentes, q̄ oīs fornicator, aut imūdus,
aut auarus, q̄ est idolorū seruitus, nō habet hēreditatē in regno Chři & dei, nemo vos seducat
inanibus verbis, propter hęc em̄ venit ira dei in filios diffidētiā, nolite ergo effici participes
eoꝝ. Eratis em̄ aliqñ tenebræ, nūc aut lux in dño, vt filij lucis ambulate. Fructus em̄ lucis ē in
omni bonitate & iustitia & veritate, probātes qd̄ sit bñ placitū deo, Et nolite cōicare opibus
infructuosis tenebræ, magis aut redarguite. Quæ em̄ in occulto sūt ab ipsis turpe est dicere,
Oia aut q̄ arguunt à lumine manifestātur. Omne em̄ qd̄ manifestat lumē est, propter qd̄ dicit
Surge q̄ dormis, & exurge à mortuis & illuminabit te Chřs. Videte itaq; frēs quō caute am-
buletis, nō quasi insipiētes, sed vt sapiētes redimētes tēpus, qm̄ dies mali sunt. Propterea no-
lite fieri imprudētes, sed intelligētes q̄ sit volūtas dei. Et nolite inebriari vino in q̄ est luxuria, sed
implemini spū loquētes vobismetipsis in psalmis & hymnis & cāticis spūalibus cantantes &
psallētes in cordibus vestris, dño grās agētes semp pro oibus in noīe dñi nostri Iesu Chři deo
& patri subiecti inuicē in timore Chři. Omne em̄ qd̄ irrephēsbile est, catholica defendit ec-
clesia. Nō licet ergo iperatori vel cuiq; pietatē custodiētī aliqd̄ cōtra mādata diuina psumere
nec quicq; qd̄ euāgelicis propheticiq; & ap̄stolicis regulis obuiat agere. Iniustū em̄ iudiciū &
definitio iniusta regis metu vel iussu à iudicibus ordinata nō valeat, nec quicq; qd̄ cōtra euāge-
licæ, vel propheticæ, aut apostolicæ doctrinæ cōstitutionē successōꝝ ve eoꝝ siue scđs pa-
trū actū fuerit, stabit. Et qd̄ ab infidelibus aut hēreticis factū fuerit oīno cassabit. Vos aut state
in fide, viriliter agite, & oia vřa cū charitate fiāt, huius rei grā (vt ait ap̄s) s̄c̄to genua mea ad
patrē dñi nři Iesu Chři, ex q̄ oīs paternitas in cœlis & in terra noīat, vt det vobis scđm diuiti-
as gloriæ suæ virtutē corroborari p spū eius in interiore hoīe habitare Christū p fidē in cor-
dibus vestris in charitate radicati & fundati, vt possitis cōprehēdere cū oibus scđis q̄ sit latitu-
do, lōgitudine & pfundū & altitudo, scire etiā supeminētē scīæ charitatē Chři, vt ipleamini in
oīm plenitudinē dei. Ei aut q̄ potēs ē oia facere supabūdāter quā petimus aut itelligim⁹ secū-
dū virtutē q̄ operat in nobis, ip̄s gloria in ecclesia & ī Christo Iesu in oibus gnationibus secu-
li seculoz. Amē. Data. V. Idus Decemb. Diocletiano. VI. & Maximo. VIII. IIII. CC. concess.

Decreta Marcelli pape.

Illustissimis fratribus vniuersis ep̄is per Antiochēnā provinciā cōstitutis, Mar-
cellus. Sollicitudinē oīm ecclesiæ, iuxta ap̄m circunferentes diuinæ circa nos
gratiæ memores esse debemus, q̄ nos per dignationis suę misericordiā ob hoc
ad fastigium sacerdotale prouexit, vt mandatis ipsius inhærentes in quadā sa-
cerdotū eius specula constituti prohibeamus illicita, & sequenda doceamus.

Vnde directis per Bonifacium diaconum nostrum literis admonemus, vt quę
male pullulant abscondantur, & malefacta corrigantur, atq; bona sectentur, & patrū nostroz
I 2 exempla

A
Anno dñi
304. sub cō-
statio 7 ga-
lero